

SONNEWIJSER
OOSTERWIJS

Oss

EXAMENBOEKJE

SCHOOLJAAR 2025-2026

Datum: augustus 2025

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1 Het staatsexamen	4
Aanmelden voor het examen	4
Certificatentraject	5
2 Beoordeling en herkansing	6
Herexamen	6
3 Ziek of afwezig	6
4 Uitslagregeling 2026	7
4.1 vmbo-basisberoepsgerichte en -kaderberoepsgerichte leerweg	7
4.2 vmbo-theoretische leerweg	7
5 Voorzieningen	8
6 Belangrijke data	9
7 Regels en voorschriften schriftelijke examens	9
8 Handige websites	10
Bijlage 1 data schriftelijke examens	11
vmbo-theoretische leerweg	11
vmbo-kader leerweg	11
vmbo-basis leerweg	11

Voorwoord

Middels dit examenboekje informeert VSO de Sonnewijser de examenleerlingen en hun ouders over het examen. Gedurende het schooljaar worden ouders daarnaast per mail geïnformeerd over belangrijke zaken rondom de examens.

Dit informatieboekje is onder andere gebaseerd op de informatie rondom de examens vanuit de Rijksoverheid en DUO. Het informatieboekje zal in ieder geval elk schooljaar, maar wanneer nodig vaker, worden geüpdatet. Het kan echter voorkomen dat wijzigingen vanuit de Rijksoverheid en/of DUO nog niet zijn aangepast in dit informatieboekje. Mocht dat het geval zijn dan is in alle gevallen de informatie vanuit de Rijksoverheid en DUO leidend.

Mocht je vragen hebben betreffende de examens kun je hiervoor contact opnemen met de examencoördinatoren; Bram Braun (b.braun@sonnewijser.nl) en/of Monique Bertens (m.bertens@sonnewijser.nl).

**vanwege de leesbaarheid wordt in dit informatieboekje gesproken over ouders. Waar ouders staat ook ouder of verzorger(s) worden gelezen.*

1 Het staatsexamen

De staatsexamens voortgezet onderwijs zijn onder andere bedoeld voor leerlingen van scholen voor voortgezet speciaal onderwijs in één van de leerroutes binnen het vmbo.

Het staatsexamen bestaat uit twee onderdelen:

- Het centraal examen (schriftelijk)
- Het college examen (mondeling)

Vmbo-basisberoepsgerichte en kaderberoepsgerichte leerweg

- Digitale examens voor de vakken:
 - Nederlands
 - Engels
 - Wiskunde
 - Biologie of economie
- Centrale examens voor de vakken:
 - Maatschappijleer en Engels schrijven
- College examens voor de vakken:
 - Nederlands
 - Maatschappijleer
 - Engels
 - Wiskunde
 - Biologie of economie
- Praktijkexamens
 - De leerlingen doen als kandidaat mee aan de praktijkexamens van het Udens College, deze examens vinden plaats op de Sonnewijser. Voor deze examens geldt daarom ook het programma toetsing en afsluiting (PTA) van het Udens College.

De proefexamens van D&P vinden plaats op schooldagen. We verwachten dan ook dat alle leerlingen hierbij aanwezig zijn. Mocht een leerling afwezig zijn, dan kijken we per leerling of deelname aan het examen mogelijk is. Ditzelfde geldt voor de bespreking van deze examens.

Vmbo-theoretische leerweg

- Centraal examen voor alle vakken waar de leerling examen in doet.
- Mondelinge examens voor alle vakken waar de leerling examen in doet.

Aanmelden voor het examen

De aanmelding voor het examen wordt gedaan door de examencoördinatoren van de Sonnewijser.

In leerjaar 2 kiezen de leerlingen hun vakkenpakket voor de bovenbouw. Het keuzeformulier wordt zowel door leerling, ouders en examencoördinator ondertekend. Het is ieders verantwoordelijkheid om te controleren of dit het formulier voor het juiste niveau betreft en de juiste vakken zijn ingevuld. Het profielkeuzeformulier is leidend in voor welke vakken en op welk onderwijsniveau de leerling wordt opgegeven voor het examen.

Wanneer er na het invullen van het profielkeuzeformulier nog wijzigingen plaatsvinden in de vakken

of het onderwijsniveau van een leerling dient daarom een nieuw profielkeuzeformulier worden ingevuld.

In leerjaar 3 worden de leerlingen opgegeven voor het examen maatschappijleer.

- Nadat de leerling is opgegeven voor het examen (half november), ontvangen ouders een brief (terugmelding) vanuit DUO voor welk niveau en welke vakken de leerling is opgegeven. De wachttijd voor deze brief is 2 tot 6 weken. Ouders moeten deze brief ondertekenen. Controleer daarbij de volgende gegevens goed:

- Volledige naam van de leerling (zoals vermeld op identiteitsbewijs)
- Niveau
- Vakken

Het ED-nummer, adres, postcode en telefoonnummer hoeven niet te worden gecontroleerd. Dit betreffen namelijk gegevens voor de school. De ondertekende brief wordt door ouders ingeleverd bij de mentor van hun kind, uiterlijk 15 januari dienen de brieven te zijn ingeleverd en in het bezit van de examencoördinatoren te zijn.

- In de leerlingbespreking van oktober/november sluit/sluiten de examencoördinator(en) aan bij alle klassen waarin leerlingen zitten die op gaan voor een of meerdere examens. In dit overleg wordt de onder andere voortgang en de haalbaarheid voor het diploma of certifica(a)t(en) besproken. Wanneer er twijfels bestaan over de haalbaarheid dan neemt de mentor of een van de examencoördinatoren contact op met ouders. Tijdens een (telefonisch) gesprek wordt besproken welke oplossingen/alternatieven er zijn. Dit kunnen zowel aanpassingen bij de leerling zijn als aanpassingen in de wijze van lesaanbod. Een mogelijkheid is ook om een certificaten traject te starten waarbij een leerling het 4e leerjaar doubleert en in beide jaren een aantal examens aflegt. Ouders en leerling worden hiervan op de hoogte gebracht door de examencoördinator.

Certificaten traject

Bij de staatsexamens hoeven niet alle eindexamenvakken in één schooljaar te worden afgerond. Bij sommige leerlingen is het verstandiger het aantal certificaten voor een diploma niet te behalen in één maar in twee jaren. De certificaten houden hun geldigheid voor 10 jaar.

Het certificaten traject gaat altijd in overleg met de ouders. Zolang de leerling nog niet alle vakken heeft afgerond voor het behalen van een diploma kan hij of zij geen herexamen doen. Wel kan voor een vak waarvoor een onvoldoende wordt behaald, het volgend schooljaar opnieuw examen worden gedaan.

Of een leerling een certificaten traject kan starten is een beslissing die gemaakt wordt in het overleg met de commissie van begeleiding. Wanneer een leerling een certificaten traject gaat doen wordt het formulier certificaten traject en ondertekend door de leerling, ouders en de examencoördinator.

2 Beoordeling en herkansing

In de beoordeling van het centraal examen geldt het correctievoorschrift zoals aangereikt door het CvTe (College voor toetsing en examens). Het examen wordt zowel voor de eerst als voor de tweede correctie beoordeeld door een vakleerkracht van een andere school. Het eindcijfer voor het betreffende vak is het gemiddelde van het behaalde cijfer voor het centraal examen en het behaalde cijfer voor het college-examen.

Herexamen

De mogelijkheid tot herexamen bestaat alleen in het diploma-afsluitend jaar. Dit geldt dan alleen voor die vakken waar de leerling in dat schooljaar ook examen in heeft gedaan. Een leerling die in aanmerking komt voor een herexamen mag maximaal twee centraal examens én twee college-examens herkansen (voor vmbo-t ook het profielwerkstuk). Dit moeten dezelfde vakken zijn.

Of een herexamen mogelijk is, hoort de leerling ongeveer een uur na zijn laatste examen van de voorzitter. De leerling bepaalt in overleg met de examencoördinator, mentor en ouders voor welk(e) vak(ken) een herexamen wordt aangevraagd en vult hiervoor een formulier in. In het derde tijdvak (augustus), vinden de herkansingen plaats voor de staatsexamenkandidaten. Het is belangrijk deze data goed in de gaten te houden in verband met eventuele vakantieplanning.

De herkansing voor zowel de schriftelijke als mondelinge examens vinden plaats op de Sonnewijser. Wanneer een leerling een digitaal examen moet herkansen, is deze herkansing schriftelijk in plaats van digitaal.

3 Ziek of afwezig

Wanneer een leerling wegens overmacht (ziekte of een andere reden) niet aan het examen deelneemt, informeert de examencoördinator het secretariaat van Examen Diensten hierover. De examencoördinator stuurt dan binnen 8 dagen na de afwezigheid een schriftelijk verzoek naar de Examen Diensten. Hierbij zitten stukken waaruit de overmacht blijkt. In geval van ziekte is dat een medische bevestiging van een (niet behandelend) arts. De examenkandidaat en ouder ontvangen zo spoedig mogelijk een beslissing over dit verzoek. Als binnen de gestelde termijn geen verzoek is ontvangen, wordt ervan uitgegaan dat u zich voor het betreffende vak hebt teruggetrokken.

Wanneer een leerling niet op komt dagen bij een examens en er geen reden van overmacht is. Is het ook niet mogelijk om een herexamen voor dit vak te maken.

4 Uitslagregeling 2026

De resultaten die een leerling behaalt voor het schriftelijk examen zijn de cijfer en worden na het laatste mondelinge examen, samen met de mondelinge resultaten, bekend gemaakt. Tussentijds worden geen de cijfers bekend gemaakt.

Let op: het eindcijfer is het gemiddelde van het cijfer dat behaald is bij het centraal schriftelijk examen en het cijfer behaald bij het college-examen. Het cijfer achter de komma wordt naar boven of beneden afgerond.

4.1 vmbo-basisberoepsgerichte en -kaderberoepsgerichte leerweg

Om te slagen voor het examen binnen de vmbo-basisberoepsgerichte of kaderberoepsgerichte leerweg moet zijn voldaan aan onderstaande 4 eisen. Als een leerling niet voldoet aan een van de eisen is deze gezakt.

- 1 Het rekenkundig gemiddelde van de door de kandidaat bij het centrale (praktijk) examen behaalde cijfers is ten minste 5,5 of hoger;
- 2 Het eindcijfer voor Nederlands is een 5 of hoger;
- 3 Eindcijfers alle examenvakken:
 - Eindcijfers 6 of hoger
 - Eén 5 en alle andere eindcijfers een 6 of hoger
 - Eén 4, één 7 of hoger en voor de rest 6 of hoger;
 - Twee keer een 5, een 7 of hoger en voor de rest een 6 of hoger
 - Geen enkel eindcijfer lager is dan een 4. Hierbij moet je ook voor de keuzevakken tenminste het eindcijfer 4 halen
- 4 Het praktijkprofiel (inclusief de keuzevakken) moet voldoende zijn afgerond.

4.2 vmbo-theoretische leerweg

Om te slagen voor het examen binnen de vmbo-theoretische leerweg moet zijn voldaan aan onderstaande 4 eisen. Als een leerling niet voldoet aan een van de eisen is deze gezakt.

- 1 Het rekenkundig gemiddelde van de door de kandidaat bij het centraal examen behaalde cijfers is ten minste 5,5 of hoger;
- 2 Het eindcijfer voor Nederlands is een 5 of hoger;
- 3 Eindcijfers alle examenvakken:
 - Eindcijfers 6 of hoger
 - Eén 5 en alle andere eindcijfers een 6 of hoger
 - Eén 4, één 7 of hoger en voor de rest 6 of hoger;
 - Twee keer een 5, een 7 of hoger en voor de rest een 6 of hoger
 - Geen enkel eindcijfer lager is dan een 4.
- 4 Het profielwerkstuk is beoordeeld als 'voldoende' of 'goed'.

5 Voorzieningen

Examenleerlingen met een ondersteuningsbehoefte kunnen extra voorzieningen krijgen voor hun examens. Sommige leerlingen kunnen namelijk vanwege hun problematiek het examen niet op dezelfde manier afleggen als andere examenleerlingen. De voorzieningen zijn bedoeld om die belemmeringen zo veel mogelijk weg te nemen.

Tijdens het eerste oudergesprek/avond in leerjaar 3 en leerjaar 4 bespreekt de mentor met ouders en leerling welke voorzieningen er zijn en wordt het aanvraagformulier voorzieningen ingevuld. Wanneer een leerling geen gebruik wil maken van één van de voorzieningen, wordt een leeg formulier ondertekend. Ouders ondertekenen dit formulier en leveren dit in bij de mentor van hun kind. **De voorzieningen vanuit ouders betreft een aanvraag.** Het is dus niet automatisch zo dat al deze voorzieningen worden toegekend. Voorzieningen worden door de examencoördinator bij DUO aangevraagd. DUO beslist of de aangevraagde voorzieningen ook daadwerkelijk worden toegekend.

Mocht een aangevraagde voorziening niet worden toegekend dan worden ouders en leerling hiervan op de hoogte gebracht door de mentor.

Mogelijke voorzieningen zijn:

- Extra tijd voor het centraal schriftelijk examen (30 minuten)
- Extra tijd voorbereiding mondeling examens (10 minuten)
- Voorleessoftware
- Laptop als schrijfhulp (verschil tussen dyslexie en onleesbaar handschrift)
- Extra pauzemoment
- Vertrouwd persoon bij de mondelinge examens
- Structuurhulp*
- Aparte ruimte*
- Extra tijd mondeling (20 minuten)*

*alleen in uitzonderlijke gevallen

6 Belangrijke data

De data voor de verschillende vakken van het centraal examen kunt u vinden op de website www.duo.nl. Daar kiest u voor particulier en vervolgens voor staatsexamenkandidaat VO. Daarna 'waar en wanneer staatsexamen VO, en tot slot 'rooster schriftelijke examens vmbo-BB, vmbo-KB, vmbo-T of havo. In de bijlage staat de data voor de schriftelijke examens.

Let op: kandidaten voor vmbo-basis en -kader hebben alleen Engels schrijfvaardigheid (maatschappijleer als dat nog niet is behaald) als schriftelijk examen. De overige theorievakken zijn digitale examens (dat rooster staat niet op de website van duo).

Het rooster van de mondelinge examens wordt enkele weken voor het examen bekend gemaakt. Dit rooster wordt door DUO samengesteld. De Sonnewijzer heeft hier geen invloed op. Meestal vinden deze examens in de laatste schoolweek plaats, houdt er rekening mee dat de mondelinge examens ook in het weekend (zaterdag en zondag) kunnen worden gepland.

Het profielwerkstuk, Engelse poster en de literatuurlijsten voor de talen moeten worden ingeleverd op school uiterlijk **14 maart**. Indien deze niet op tijd in bezit zijn van de school, kan de leerling voor dat vak niet op examen en zal worden teruggetrokken voor het examen.

7 Regels en voorschriften schriftelijke examens

- Examenkandidaten moeten minimaal 30 minuten voor aanvangstijd van het examen aanwezig zijn, dit in verband met administratieve handelingen.
- Examenkandidaten worden alleen toegelaten tot het examen indien deze een geldig identiteitsbewijs (ID-kaart of paspoort) kunnen tonen. Tijdens het examen ligt het identiteitsbewijs zichtbaar op de tafel van de leerling.
- Niet toegestane voorwerpen zoals mobiele telefoons, draadloze oortjes, portemonnees horloges, tablets, mp3-speler e.d. zijn uitgezet en ingeleverd. Als blijkt dat een examenkandidaat tijdens het examen één van deze voorwerpen bij zich heeft of de mobiele telefoon afgaat, dan wordt dit als een onregelmatigheid beschouwd. In dat geval wordt voor het examenwerk van het betreffende vak het cijfer 1 vastgesteld.
- Voor alle vakken zijn hulpmiddelen toegestaan. Er wordt van je verwacht dat je deze zelf meeneemt als je hier gebruik van wilt maken
 - Schrijfmateriaal; blauwe of zwarte pen
 - Liniaal
 - Passen
 - Geodriehoek
 - Gum
 - Rekenmachine
 - Markeerstift
 - Puntenslijper
 - Leesliniaal

- Potlood; hiermee mag je enkel op kladpapier schrijven
- De school zorgt ervoor dat voor ieder examen woordenboeken en kladpapier aanwezig zijn.
- De school zorgt voor flesjes water met afgesloten dop.
- Voor de vakken waar dit nodig is zorgt school voor een atlas of binas.
- De tafels in de examenzaal zijn voorzien van een examenummer. Ga achter de tafel zitten met je examenummer
- Vermeld bij het begin van elk examen op het examenpapier en kladpapier:
 - Examenummer
 - Voor- en achternaam
 Examenwerk zonder deze gegevens wordt niet beoordeeld.
- Werk rustig en overzichtelijke; schrijf duidelijk leesbaar met een zwarte of blauwe pen (dus niet met potlood). Gebruik bij meerkeuzevragen hoofdletter. Gebruik van correctievloeistof is niet toegestaan.
- Het schriftelijk werk wordt gemaakt op examenpapier dat door DUO Groningen wordt verstrekt. Het examenpapier is in de zaal aanwezig.
- Mocht je te laat komen kan dit tot gevolg hebben dat je niet meer mag deelnemen aan het examen, hierin bepaald de voorzitter van de examens (vanuit DUO).
- De examenzaal mag niet worden verlaten binnen 60 minuten na het begin van het examen.
- Er zijn geen pauzes tijdens het examen.
- Een leerling mag tijdens het examen niet zonder toestemming en zonder begeleiding de examenzaal verlaten.
- Wanneer een examenkandidaat klaar is met het examen blijft deze op zijn/haar plaats zitten tot de voorzitter of één van de surveillanten het werk, de examenopgave en het gebruikte kladpapier heeft ingenomen.
- 15 minuten voor het einde van het examen is het niet meer toegestaan de examenzaal te verlaten. Pas als het examenwerk is ingenomen, zal de voorzitter toestemming geven de zaal te verlaten.
- De examenkandidaat is zelf verantwoordelijk voor het aanbieden van de juiste stukken ter correctie. Als een kandidaat kladpapier aanbiedt, dan moet op dat kladpapier duidelijk vermeld zijn of het ook moet worden gecorrigeerd.
- Als er zich een probleem voordoet tijdens het examen, moet de examenkandidaat dat onmiddellijk melden bij de voorzitter. Deze kan dan eventueel maatregelen nemen en proberen het probleem op te lossen.
- Examenkandidaten dienen de aanwijzingen door de examencoördinator, voorzitter en surveillanten op te volgen
- De surveillanten en voorzitter mogen over de inhoud van het examen geen mededelingen doen.

8 Handige websites

Voor de schriftelijke examens: www.examenblad.nl

Vakinformatie examens: [Vakinformatie staatsexamen: Vmbo – DUO](#)

Facet: www.facet.nl

Bijlage 1 data schriftelijke examens

vmbo-theoretische leerweg

Datum	Tijd	Vak
Woensdag 6 mei	13:30 – 15:00 uur	Engels Schrijfvaardigheid
Vrijdag 8 mei	09:00 – 10:30	Rekenen
Vrijdag 8 mei	13:30 – 15:30	Wiskunde
Maandag 11 mei	13:30 – 15:30 uur	Nederlands
Dinsdag 12 mei	09:00 – 11:00	Aardrijkskunde
Woensdag 13 mei	13:30 – 15:30 uur	Economie
Dinsdag 19 mei	13:30 – 15:30 uur	Engels
Woensdag 20 mei	09:00 – 10:30	Maatschappijleer
Woensdag 20 mei	13:30 – 15:30	Biologie
Vrijdag 22 mei	13:30 – 15:30	Geschiedenis

vmbo-kader leerweg

Datum	Tijd	Vak
Donderdag 7 mei	13:30 – 15:00 uur	Maatschappijleer
Dinsdag 12 mei	09:00 – 10:30	Engels Schrijfvaardigheid

vmbo-basis leerweg

Datum	Tijd	Vak
Donderdag 7 mei	13:30 – 14:30 uur	Maatschappijleer
Dinsdag 12 mei	09:00 – 10:30	Engels Schrijfvaardigheid